

Posudek práce

předložené na Přírodovědecké fakultě JU

- posudek vedoucího
 bakalářské práce
- posudek oponenta
 diplomové práce

Autor: **Bc. Karel Divoký**
Název práce: Metody měření elektrického napětí na buněčné membráně
Studijní program a obor: Učitelství fyziky pro střední školy
Rok odevzdání: 2013

Jméno a tituly vedoucího/opponenta: RNDr. Milan Durchan, CSc.
Pracoviště: ÚMBR, BC AV ČR, Branišovská 31, 37005 Č. Budějovice
Kontaktní e-mail: durchan@umbr.cas.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

- originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

- veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Základem diplomové práce K. Divokého je literární rešerše. Přestože její název je velmi obecný, práce se zabývá jen částí tohoto tématu a to metodami měření elektrického napětí ani ne tak v živočišných buňkách, jako spíše pouze na membránách neuronů.

Text má dobrou grafickou úpravu, je přehledný, obsah formálně splňuje požadavky na diplomovou práci: zahrnuje úvod, obecnou charakteristiku problému měření potenciálů na buněčné úrovni, v dalších kapitolách pak rozvíjí tato fakta o principy jednotlivých metod. Práce v závěru, diskusi, shrnuje na třech stránkách výhody a nevýhody všech metod.

Literární přehled zahrnuje 39 citací, vesměs z posledních let, nejsem však schopen rozdělit je podle stáří, protože u některých schází rok vydání, což je určitě na škodu věci, pokud např. někdo nemá přístup na Nature na internetu, nedozví se rok vydání publikace Lazar et al.

v NatureMethods. Citace jsou zcela jistě slabší stránkou překládané práce: jsou nepřehledné,

nesystematicky sepsané, v různých formátech, někdy s křestnímu jmény (což u asijských autorů může pomoci v dohledávce), ale jindy bez iniciálů s tečkami apod. Na celou řadu odkazů by se našla jistě i lepší literatura.

Za slabší stránku práce považuji i vyjadřovací jazyk. Práce se na jedné straně snaží zjednodušovat a popularizovat některé vědecké výsledky, ale i v této situaci je nutné dbát na exaktní vědecký jazyk, práce by neměla obsahovat nepravdivé, či polopravdivé výroky, měla by stále používat stejné termíny pro stejné jevy a objekty. Jako příklad mohu uvést pojem permeabilita (6. řádek zdola na str. 40), když celá práce tuto veličinu nazývá propustnost, např. str. 18, v Goldmanově rovnici, mimochodem v rovnici jsou uvedeny dva různé typy závorek pro označení těch samých koncentrací iontů. Na některé věcné chyby se odkazují ještě níže v otázkách (fluorescence X fosforescence, otázka č.1).

Jazyk diplomové práce není dobrý také ve značné nevyváženosti nároků na čtenáře co do požadavků na odborné znalosti. Popis např. LD na str. 48 je velmi primitivní, vlastně zavádějící, pokud v jiné části práce používáme dipóly, absorpci světla dipólem. O jeden odstavec výše je popisována „rychlost“ absorpce a bez bližšího vysvětlení se po čtenáři vyžadují znalosti velice speciálního charakteru. Stejně tak první odstavec 8.1.3 na str. 36 by zasloužil ilustrativní schéma, jinak ani odborník netuší, o čem se píše (a tato práce by měla sloužit spíše „neodborníkům“). Některé odstavce působí nedobрым dojmem, a to v tom smyslu že autor se v problematice neorientuje (často to není podle mne na škodu věci, obhajoby práce, protože problematika je opravdu velmi široká a nemůžeme na této úrovni chtít po studentovi znalosti z např. fMRI; spíše to míří na pozdní odevzdání práce školiteli a čas na příp. přeformulování některých „kotrbatých“ pasáží v textu).

Tiskových chyb je vzhledem k rozsahu přiměřený počet, zarážejí ty, které se opakují (konformační, str. 43,48) a/nebo jsou v palcových titulcích (Faraday).

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

1. Na str. 19 jsou poněkud netypicky popsány jevy fluorescence a fosforescence. Proto bych zeptal: Najděte v literatuře, prosím, do obhajoby, alespoň jednu molekulu, kde Vámi popsaný mechanismus neplatí, např. fosforescence probíhá ze singlet. stavu molekuly nebo fluorescence probíhá z vyšších tripletních stavů do základního stavu molekuly.
2. Námět do diskuse, vizte str. 21 dole: zarazila mne formulace „v excitovaném stavu složitých molekul“. Já bych očekával pravý opak – jednoduchých molekul. Vysvětlete formulaci u Vás v textu diplomové práce. Složitější molekula může mít dvě fluorescenční „pasti“, pigment-proteinové komplexy mohou mít při různé excitaci různý excitační přenos v rámci proteinu.
3. Nelíbí se mi na str. 41 podnadpis: „Genetické označení fluorescentními proteiny citlivými na změnu napětí“, stejně tak na str. 52 v 2. odstavci věta „Tyto geneticky kódované ... vyexpresovány v ... buňkách myši“. Ať už jde o nepřesný překlad z angličtiny či nedobrou terminologii již dříve zavedenou v češtině, můžete toto komentovat? Přece jen u pedagogické práce bychom měli být trochu přísnější na formulace tohoto typu.

Práci

doporučuji   nedoporučuji
uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně   velmi dobře   dobře   neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:
České Budějovice, 20.5.2013

Posudek práce

předložené na Přírodovědecké fakultě JU

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autorka: **Bc. Karel Divoký**
Název práce: Metody měření elektrického napětí na buněčné membráně
Studijní program a obor: Učitelství fyziky pro střední školy
Rok odevzdání: 2013

Jméno a tituly oponenta: Doc. RNDr. Rudiger H. Ettrich, PhD.
Pracoviště: U Chem a Biochem PrF JU a ASCR Nove Hradky
Kontaktní e-mail: ettrich@nh.cas.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

The thesis handed in by Karel Divoky is a review of methods used for assessing voltage on the cell membrane. The thesis does not present original research, but is a non-trivial compilation written in czech. As I am not aware of comprehensive czech literature in this field, the thesis is a valuable contribution especially for student education in the future. I find the thesis to be written in solid, understandable language, easy to read. However, the equations are of varying quality and size, sometimes with very low resolution and large pixels (for example the Nernst equation on page 15). In the list of citations I find a comparable large number of reviews and textbooks cited. This is ok, but on the other hand one should also cite the original scientific work in which the methods were introduced or applied. The number of original research papers in the citations list is comparable small and I feel that some of the important papers are missing. The overall length of the thesis is at the lower end for a compilation, and some parts could have been more developed. Nevertheless, this does not lower the worth of the presented text, which in my opinion fulfils the requirement for a pedagogically diploma thesis, and I recommend the thesis for defence.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

1. In chapter 8.2.2.2 you explain the principle of fluorescence quenching of a GFP construct sensitive for Ca-ions. In this case calmodulin at the N-terminal interacts with the M13 peptide at the C-terminal, hereby changing the environment in the barrel in a way that the quencher gets to the fluorophore. In figure 22 you show FLaSh, an artificial construct comprised of a K-channel with embedded GFP. By which molecular mechanism does this construct respond to changes in the electric potential?
2. The major disadvantage of fluorescence quenching seems to be the slow response of the fluorescence to fast changes in the membrane potential of around 100 ms. What is the reason for the slow response?

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta: Nove Hrady, 20.5. 2013

